

SLAGELSE SORØ

LOKALAFDELING

LykkeLiga Sørbymagle

NR. 1
MAJ 2023

- LIVET MED UDVIKLINGSHANDICAP

ANNONCESALG

Rosengrenen ApS
Hovedgaden 8, 8670 Låsby
Tlf. 86 95 15 66
kl. 8.30-12.00 og 12.30-15.00
Mail: info@rosengrenen.dk

**Hvortil alle spørgsmål
vedr. annoncer bedes rettet!**

LEVS MEDLEMSSERVICE

Levs telefonrådgivning

Rådgivningen er åben
mandag til onsdag fra
kl. 10.00-12.00.
Ring 80 38 08 88. Du kan også
skrive til raadgivning@lev.dk
og vi svarer hurtigst muligt.

Levs aftentelefon

Rådgivningen har åbent hver
tirsdag kl. 19.00-21.00.
Ring på telefon 28 51 52 52.

SATS OG TRYK

Intryk ApS
Tlf. 70 21 10 00
www.intryk.dk

DEADLINE

Send indlæg til blad nr. 2/2023
senest **11. september 2023**
til Henning Jahn
(ansv. redaktør)
Haldager Mark Vej 22
4250 Fuglebjerg
Telefon 22 58 86 82
henning@henningjahn.dk

Bestyrelsesliste

LEV SLAGELSE/SORØ FÆLLESKOMMUNEKREDS

www.lev.dk

Formand

Gitte Larsen
Rugvej 15
4220 Korsør
Mobil 28 53 13 09
Mail: gla@attheweb.dk

Bestyrelsesmedlem

Lene Hovmand
Islandsvej 5
4293 Dianalund
Mobil 40 10 93 30
Mail: lh@soelvagergaard.dk

Kasserer

Helle Omø Johansen
Topshøjvej 95
4180 Sorø
Mobil 61 31 12 39
Mail: helle@config.dk

Bestyrelsesmedlem

Morten Gaardboe
Gl. Holbækvej 5B
4200 Slagelse
Mobil 40 96 52 02
Mail: morten@altru.dk

Sekretær

Anette Jensen
Lorupvej 42
4200 Slagelse
Mobil 40 47 80 58
Mail: krogens@pc.dk

Bestyrelsesmedlem

Ole Andersen
Lodshusvej 26
4230 Skælskør
Mobil 26 20 60 32
Mail: oja@affaldplus.dk

Ansvarshavende redaktør

Henning Jahn
Haldager Mark Vej 22
4250 Fuglebjerg
Mobil 22 58 86 82
Mail: henning@henningjahn.dk

Suppleant

Palle Raun
Topshøjvej 95
4180 Sorø
Mobil 28 59 00 14
Mail: palleraun95@gmail.com

Find os på

Du kan også følge os på Facebook. Bare skriv Lev Slagelse/Sorø i søgefeltet.

BLIV MEDLEM AF LEV PÅ WWW.LEV.DK

Inklusion af børn der står udenfor fællesskabet i en idrætsforening

Interview med Anders Sørensen,
formand for Sørbymagle Idrætsforening

Af Jonna Egø

Jeg har været i idrætsforeningen i 15 år. Det startede med at mine egne drenge begyndte at gå til hockey. Dette gav anledning til, at jeg fandt mine ben i det fantastiske foreningsliv, som Sørbymagle er omdrejningspunkt om.

Jeg blev spurgt, om jeg ville være med i hockeybestyrelsen, fordi mine drenge spillede hockey. Jeg tænkte, jeg ville ikke være træner, det havde jeg ikke lyst til. Til gengæld syntes jeg, det kunne være spændende at se, om jeg kunne yde en indsats med andet, fx bestyrelsesarbejde. Det blev til hockeybestyrelsen den første periode, senere 10 år i hovedbestyrelsen, de sidste 7 år som formand.

En af de ting, jeg har fokuseret på gennem årene, er, hvilken kultur er foreningen båret af, hvilke værdisæt har den.

Foreningen er på ingen måde en eliteklub. Det er ikke det elitære, vi stræber efter, det er mere bredden. Foreningen har tilbud til aktiviteter for alle aldersgrupper på forskellig vis.

På et tidspunkt finder man ud af, at rigtig mange børn tabes undervejs. Mange foreninger bryster sig af, at de er inkluderende. Det har vi ikke sagt i mange år, for vi kan jo godt se, hvad der sker på en fodboldbane, når en dreng træner tre gange og så ikke kommer mere. Han er jo ikke inkluderet i fællesskabet.

Dette gjorde, at jeg blev optaget af at se på, hvordan foreningen kunne skabe nogle tilbud, som er direkte målrettet mod de børn, som ikke er inkluderet i klubbens fællesskab. Derfor er jeg glad for sige, at vi er begyndt at bygge videre på dette.

Vi har landets største e-sportsafdeling. Selvom det egentligt ikke var målet, er det blevet sådan, bl.a. fordi vi har forstået at gribe ud efter dem, som ikke er med i et fællesskab.

Ved siden af har vi også leveret talenter til den elitære sport, dem ønsker vi held og lykke. Men vores formål er at være der for den gruppe, der er udenfor fællesskabet.

Lige fra opstarten af e-sportsafdelingen har det været målet, at alle skal føle sig hjemme i foreningen og være en del af fællesskabet.

I fysisk sport er det anderledes, fx i en fodboldklub kan du ikke føle dig hjemme, hvis du ikke helt kan spille fodbold som de andre, så sidder du enten på bænken eller er slet ikke med. Det er lidt hårdt at sige, men det er faktisk fakta.

Jeg snakkede med en træner i en fodboldklub, der startede med at sige, at vi har fået to nye spillere. Det næste man får at vide er, hvad de er gode til eller ikke gode til. Det er sådan, er du på holdet, eller er du ikke.

I det målrettede tilbud under LykkeLiga skal der være plads til alle – også dem med diagnoser, dem som er fysisk velfungerende, og dem der føler sig lidt udenfor i en forening. Vi skal nok finde ud af, hvordan vi deler træningen op, så de alle føler sig inkluderet – uanset hvad.

Afdelingen under LykkeLiga startede i uge 43 i 2022, så den har eksisteret i et halvt års tid. Vi startede med to drenge, der kom første gang.

Vi tænkte, at hvis der bare kom en næste gang, så var det fint. Vi tager det stille og roligt. Der kom også en ny dreng i dag.

Da foreningen ikke har en håndboldklub i forvejen, har det ikke været håndbolden, der havde interesse for os.

Spørgsmålet er, hvor skal vi starte med at være inkluderende, hvordan begynder vi? Svaret er, at vi kunne lige så godt læne os op ad noget, vi havde set fungere andre steder, i stedet for at begynde at skabe et eller andet selv.

Lige nu er de også i gang i Tuse med at lave noget fodbold, som også er inkluderende for udsatte. Det skal vi op og se på, måske er det noget, vi kan bygge på?

Vi ved, fordi det har vi undersøgt, at der er over 1.000 børn og unge mellem 5 og 16 år i Slagelse Kommune, der står udenfor fællesskabet, fordi de enten er fysisk eller psykisk handicappede.

1.000 børn – det er mange, og der er ikke nogen tilbud i Slagelse om fysisk idræt, der er målrettet denne gruppe. Der er flere foreninger, der

siger, jamen gruppen er velkommen på vores fodbold- eller håndboldhold, eller hvad det nu er, så skal vi nok prøve at passe dem ind med de andre.

Men det kommer aldrig til at lykkes, det gør det ikke. For de kan jo ikke det, de andre kan. Det kræver meget at få det til at lykkes. Det kan ikke lade sig gøre, fordi de fokuserer på, at den enkelte skal blive dygtigere og dygtigere. Hos os går vi mere op i, at det skal være mere leg og sjov, end det skal være træning. Det giver mere mening, at de hygger sig og får et klap på skulderen, et kram eller highfive.

De skal være glade, når de går herfra og føle sig som en del af fællesskabet. Det betyder mere, end at de har lært reglerne. Mange af dem har jo også svært ved at lære reglerne, så det er det, der er hele humlen i det.

Det vigtigste er, at de får leget og bevæget sig. Det fylder mere end det der med at lære regler, det er vigtigt, at de får rørt sig.

Vi var glade for, at der var noget, der hed LykkeLiga. I opstarten kunne vi have nogle møder med dem og høre, hvordan andre var startet op.

Men samtidig var vi også glade for, at LykkeLiga meldte ud, vi kommer ikke og fortæller jer, hvordan I skal drive denne her forening, eller hvordan I skal lave rammerne. Det var Rikke meget klar i spyttet om, det blander vi os ikke i. Vi kan derimod levere nogle tilbud til jer, fx når jeres trænere skal på trænerkursus. Vi skal også lave et fælles stævne den 10. juni, I er velkomne til at deltage i LykkeLigacup i Boxen.

Vi har selv i foreningen en del erfaringer om, hvordan man starter en ny forening op. Vi har gjort det med en fitness-afdeling for nylig. Vi har også gjort det med en løbeklub. Altså havde vi en ide om, hvilke greb vi skulle tage, hvordan vi skulle markedsføre det, og hvordan det skulle nå ud til målgruppen.

Det var jo ikke kun et tilbud til Sørbymagle og omegn, det var også at komme ud i hele kommunen og sige, vi vil være med til at bidrage i civilsamfundet i kommunen og være med til at give noget fysisk bevægelse til denne her målgruppe.

Desværre er der rigtig mange, der står udenfor fællesskabet i kommu- ➤

nen, og der bliver faktisk flere. Det er det, vi prøver at gøre op med i den her idrætsforening, jeg er formand for. Det kommer ikke an på, at vores medlemmer skal bo i Sørbymagle eller i nabolaget, for det er rent faktisk sådan, vi er 1300 medlemmer i foreningen, 35 procent er fra lokalområdet, og resten kommer udefra – størstedelen fra Slagelse.

Det har været spændende. Det var rigtig godt, da vi begyndte at skrive opslag om at være trænere for LykkeLiga-afdelingen. Nogle af dem, der var interesserede, arbejdede indenfor området på specialskoler eller på tilbud for børn med særlige behov. Vi tænkte, at det var supergodt, så har de nogle kompetencer i forvejen.

Foreningen har i dag 7-8 trænere, hvoraf de 5-6 arbejder med specialområdet, som denne afdeling jo hører ind under. Det giver en god dynamik og forståelse blandt trænerne. De sætter sig ned og overvejer, hvad der skal ske og laver en træning, så den er målrettet børnene. De har fået et rigtigt godt samarbejde, og nogle tovholdere i trænergruppen, som tager teten. Vi er superstolte af, at vi kan tiltrække de trænere til det her.

Halvdelen af børnene kommer fra Storebæltsskolen, så har vi også en del fra ACV. Så det er nogle få skoler, der leverer størstedelen af vores medlemmer.

Vi søgte handicappuljen i Slagelse Kommune, fordi vi gerne vil ud på skolerne og undervise i det her, vise vores tilbud og fortælle om, hvad det er. Vi fik 19.000 kr., og dem vil vi blandt andet bruge til at købe nogle trænere fri fra deres erhverv, så vi kan lave nogle målrettede indsatser. Det begynder vi på inden ret længe. Vi har en aftale med Storebæltsskolen, vi vil gerne fortælle om, hvad vi oplever, at tilbuddet gør for børnene.

Vi synes, det har været en positiv oplevelse, og vi vil gerne have mere af det, men selvfølgelig skal det gå hånd i hånd med haltider og faciliteter i forhold til træningen.

Der er træning mandag fra 17-18. Der er 15 tilmeldt på holdet, typisk er der 11-12 stykker pr. gang, der er altid nogle der er syge eller indlagte. Alle redede nu tænker vi på, hvordan vi skal gøre, når der kommer flere. Der skal ikke komme ret mange flere, før vi

skal begynde at dele dem op. Der er 4-5 trænere på denne gruppe. Der er flere af dem, hvor det er nødvendigt med en til en i træningen. Det er jo også atypisk i forhold til det øvrige foreningsliv.

Vi har lavet den ordning med forældrene, at der er foreningskaffe i cafeteriaet under træningen. Træningen er forældrefri, så det kun er trænerne og spillerne, der er sammen dernede. I starten var forældrene lidt skeptiske, men de er superglade for det nu. Så har de også fået et netværk heroppe, hvor de sidder og snakker. De har også et pusterum en times tid om mandagen, hvor de kan være sig selv, så det fungerer fint.

Vi er startet op med de 5 til 16-årige. Når vi bliver lidt klogere på det, og vi føler os på plads med det, så vil vi kigge vi på, om vi skal udvide det, men det ved vi ikke. Målgruppen er de ikke inkluderede, både fysisk og psykisk handicappede, så det dækker bredt. Målgruppen er bredere end i LykkeLiga. Da Rikke startede LykkeLiga op, var det meget omkring hendes egen datter. En super god historie som var med til at løbe det hele i gang. Det er ikke det, som LykkeLiga er på landsplan i dag, der er virkelig mange forskellige ting.

Når vi også tager dem, der står udenfor målgruppen i en diagnoseform, så er det forhåbentligt også med til at få dem sporet ind på det normale liv, kan man sige. Da jeg selv var knægt, var det jo ikke ualmindeligt, at man havde nogle drenge i klassen, som havde krudt i røven, men som i dag har fået familie, job og er velfungerende på hver deres måde. Jeg synes, man meget italesætter diagnoser i dag og måske for lidt mennesket.

Der er sket et skred i forståelsen og holdningen til det. Det er som om, når man så har fået diagnosen, så er der ro på, fordi man ved det, men det giver jo ikke ro på i forhold til den enkeltes udvikling. Jeg vil snarere sige modsat. Hvis man får ro på, er det bedre at give barnet redskaber til, hvordan man gebærder sig i samfundet og livet, for så ville man nå meget længere. Giv dem det samme modspil og opdragelse, som man havde gjort, hvis det var et barn uden diagnoser. Du ville nå meget læn-

gere med det. Jeg tror, at vi gør os selv en kæmpe bjørnetjeneste ved, at vi italesætter diagnoser så meget, som vi gør.

Vi vil gerne samarbejde med andre klubber. Vi har været i kontakt med både Høng og Svebølle. Ringsted har vi også kigget lidt på.

I starten har vi haft mest fokus på at komme i gang selv og stå på egne ben, før vi kan sprede det ud. Vi har også søgt midler og fået 30.000 kr. til vores eget årlige stævne, så vi kommer også til at bygge nogle traditioner op. Så der bliver noget tilbagevendende, så der er en fest og en gulerod for dem, der deltager. Selvom vi holder forældrene væk fra hallen, så har trænerne fx næste mandag lavet en dag, hvor forældrene skal ned og spille med. Det glæder børnene sig jo voldsomt til. Her kan de vise, hvad de har lært, og have det sjovt med forældrene. Så indimellem bliver der arrangementer med forældrene.

Vi har bevidst valgt, at forældrene ikke er trænere af hensyn til deres børn og det fællesskab, de har. Det er vigtigt for børnene, at det er deres frirum.

E-sport

I 2016 startede idrætsforeningen e-sport op med en Fifa-event, Fifa er et fodboldspil på computer. Det viste sig, at vi formåede at lave Nordens største Fifa event. Det var ikke, fordi det var et mål i sig selv, men den måde, vi startede op på, gjorde, at vi nåede derhen.

Samtidig var der i starten nogle medier, der skrev om det. Dette var en bevidst handling fra vores side, da vi gerne ville fortælle historien om at inkludere e-sport i en idrætsforening. For 7 år siden var det nyt.

Det, vi oplevede ved denne Fifa-event, var, at der faktisk kom nogle, der satte sig ned og deltog i spillet. På samme hold kunne vi fx have nogle utilpassede børn. En i kørestol og så nogle tilsyneladende normalfungerende, de spillede på lige fod med hinanden. Både før og efter kampen gav de hinanden hånden og sagde tak for kampen. Der var virkelig en super god stemning.

En ledsager til de unge utilpassede gav bagefter udtryk for, at det

var godt at se, at alle kunne rummes. Dette gav virkelig stof til eftertanke om, hvilke inklusionsmuligheder der er i e-sporten.

Da vi i 2016 begyndte at optage medlemmer i e-sporten, kunne vi også se, at nogle af vores medlemmer ikke lige kom i bad, de var lidt udsatte på hver deres måde.

Omkring 20-25 procent af dem var vant til, at de bare kunne mure sig inde på værelset og spille computer. Nu var de lige pludselig blevet en del af et fællesskab. Dette gjorde, at nu kunne vi lige pludselig sige, ved du hvad, du skal sgu lige tage et bad. Vi kunne sørge for, at de andre tog godt imod dem, og der er rigtig mange af dem, der stadig er en del af foreningen.

Når vi kunne det, så fandt vi ud af, at så var der ingen grænser for, hvad vi ellers kunne med hensyn til inklusion. Aldersmæssigt er de fra 6-7 år til midten af 30'erne. Gaming er relativt nyt i vores samfund. Det er gennem de sidste 15 til 20 år, at det er blevet udbredt. Der er 730.000, der gamer hver dag på forskellige måder. Der er det, der hedder social gaming, hvor de er sammen med deres venner.

De sidder sammen og snakker og spiller et fælles spil med et headset og skærm. Der er også nogle, der gør det selv, men der er også nogle, der er ensomme og udenfor i gaming. Vi vil gerne have dem ud fra værelserne og ned i foreningen. Det er noget af det, vi arbejder på.

Da vi så dette her, kontaktede vi Muskelsvindsfonden og lavede arrangementer med dem. Gaming jo en af de få sportsgrene, de kan gå til. De kan jo ikke deltage i noget fysisk, fordi de har den sygdom, de har. Det gjorde en fantastisk forskel for dem at kunne være med og kunne slå dem, der var normalfungerende. Forældrene stod med tårer i øjnene og var virkelig glade for at se, at deres børn havde denne oplevelse. Derudover har vi haft samarbejde med Dansk Folkehjælp og nogle udsatte områder.

E-sporten er et fast tilbud til alle og inkluderer alle mulige i fællesskabet. Man kan sige, at den på sin vis har været den frække dreng i foreningen, som åbnede vores øjne op for andre ting.

I en bestyrelse kan det hurtigt blive, "vi gør som vi plejer"-agtigt, hvor den enkelte sidder for mange år, og siger, at det har vi prøvet, og det skal vi ikke igen.

Det har vi nu gjort op med. Nu har vi nogle, der kan provokere vores forening lidt. Det er sundt, at der også er nogle, der tør sige deres mening. De har ikke været her i 10 eller 20 år, og de tør godt rejse sig op og sige: Det jeg sagde, mente jeg faktisk.

I foreningen har vi før siddet 12-13 mand om bordet, og vi fik ikke besluttet noget, vi får ikke drevet noget videre. Det har vi også gjort op med. Nu har vi lavet en mindre hovedbestyrelse, hvor vi kun sidder 4-5 stykker, så afholder vi et stormøde 2-3 gange om året, det er en meget bedre form.

Det er vigtigt at kigge på, hvad der interesserer den enkelte for at finde motivationen. Det er der, vi kan lære dem, hvordan man skal opføre sig. Hvis du rammer det rigtige, så åbner du også op for mennesket. Vi har et samarbejde med jobcentret om de her unge fra 18 til 30, som står uden for uddannelse, job og livsmestring.

Der får vi unge mennesker på næsten ugentlig basis. Det er 13 uger som opstart, 26 uger ad gangen. Det drejer sig simpelthen om, at de har været for langt væk fra samfundet, så vi starter med at lære dem at kende gennem gaming. De, der spiller e-sport, spiller med dem, og på den måde åbner de op og bliver en del af fællesskabet. Når først de har været

en del af fællesskabet, så er der gået ca. 18-20 uger, så vender de sig om og siger, nu vil jeg gerne noget andet. De har fået øjnene op for, at nu er den basale sikkerhed eller tryghed på plads, og de kan tænke på, om de skulle tage sig en uddannelse eller job, det er rigtig godt.

I dag mødes man over det virtuelle i stedet for i virkeligheden. Hvis de unge forstår at have den rette sammenhæng, så er gaming ikke usundt, hvis de ved siden af passer deres basale ting. Det bliver først usundt, hvis du har en udøver, der kun fokuserer på at blive bedre og bedre. Det går ikke. For meget og for lidt af alt skaber en ubalance.

Jeg har en næstformand, som jeg har et godt samarbejde med. Jeg ser meget mere værdi i, at vi som forening lykkes med at have en 2-300 medlemmer af dem, der har stået udenfor, end at vi skulle lave noget, der er elitært.

Der er masser af tilbud derude til de andre, men kan vi skabe et miljø herude, hvor dem, der står udenfor, virkelig føler sig hjemme, så er vi lykkedes. Vi er også obs på, at man kan søge nogle midler, som gør det nemmere for dem at være en del af fællesskabet. Vi har ikke et dyrt kontingent. 500 kr. for en sæson fra august til juni – og det er et sted alle kan være med i forhold til, hvad ting koster i dag.

Vi prøver hele tiden at søge midler til nogle af de projekter, vi gerne vil lave i LykkeLiga-foreningen, som den hedder nu. Den kan sagtens hedde

noget andet om 2 år, men så er vi måske stadig en del af LykkeLiga.

Det har ikke været målet for denne forening, men det første step i noget nyt, som det har været en start for. Vi skulle finde det første step, inden vi kunne tage nogle andre skridt, men det har været supergodt at starte der. Det vil vi så gerne blive ved med. Vi er blevet inspireret der, og så finder vi vores eget.

Vi skal også finde ud af, hvordan det fungerer, når vi skal lave vores egen bestyrelse. Lige nu ligger den under hovedbestyrelsen i LykkeLigaforeningen, men på et tidspunkt skal den adskilles og have sin egen bestyrelsesvedtægt og sin egen pengekasse, ligesom de andre afdelinger har det. Vi skal også lige finde ud af, hvad forældrene kan, og hvad de har ressourcer til, for de er meget hængt op i hverdagen. Vi skal lige finde et ståsted.

Jeg vil også nævne, at vi har et godt samarbejde med Lev, det har været et positivt bekendtskab.

Hvad siger forældrene

Det betyder så meget for vores barn at komme her, så hvis han er syg, siger han ikke noget, fordi han vil herud. Han synes, det er superfedt. De børn her har jo ikke venner, som de kan lege med fra skole og lignende. I dag kom jeg med et par almindelige strømper til ham, men nej, han skulle have sine LykkeLigastrømper på. Det viser, hvor meget det betyder for ham,

For vores vedkommende betyder det rigtig meget, det er virkelig ugens højdepunkt for vores barn. Det er deres mandag med træningen, som de ser allermest frem til hele ugen.

Det er også et frirum for os forældre, hvor vi kan sætte os her i cafeteriet i en time uden at skulle være på, og hvor vi bare kan slappe af. Man er glad for ikke at skulle være på banen, lige netop fordi vi er vant til at være på 24/7 hver dag.

Vi får også vendt og drejet nogle ting om skolen, hverdagen eller andre problematikker, vi trænger til at tale om. Bare det at der er nogle ligestillede, der lægger øre til, det betyder meget. Vi står i samme situation og kan få snakket det igennem, som er svært lige nu. På trods af at vores

børn har forskellige problematikker, er mange af problemerne vi har jo ens. Det er de samme kampe, vi skal tage med forskellige instanser.

Det er også sundt for børnene, at de opdager, at de godt kan lave noget uden forældrene. De hygger sig så meget på banen. Man kan sige, det er et frirum både for børnene og forældrene. For forældrene er det hyggeligt med noget voksenkontakt.

For alle os, der har børn med andre behov, er det fedt, at træningen fokuserer på, hvad den enkelte kan. Lige meget hvilke problematikker den enkelte har, så er der plads til dem i træningen. De rummes og rummer også hinanden. Lige så snart vi kommer, står de parate til at sige hej til alle, de kender allesammen hinanden. Børnene har styr på det hele.

Det er svært at skabe rum til alle i et hjem med børn med særlige behov. Vi er tre familier herfra, der lige har været på familieweekend på Musholm, det var en god oplevelse. En af grundene til, at vi kom afsted, var også, fordi vi kender hinanden herfra og snakkede om det.

Vi er også glade for Levs arrangementer, halbal og biograf. Igen er det dejligt at være sammen med ligestillede. Som en forælder udtrykte det: Til de arrangementer ved du, der er mange hænder, der hjælper, hvis dit barn har behov for det. Det gør, at du selv kan slappe af og nyde arrangementet.

Det er megafedt for børnene at være sammen her og fedt for forældrene med det netværk, det giver.

Årets Handicappris, der uddeles af Handicaprådet i Slagelse Kommune, gik naturligvis til Sørbymagle Idrætsforening for deres indsats.

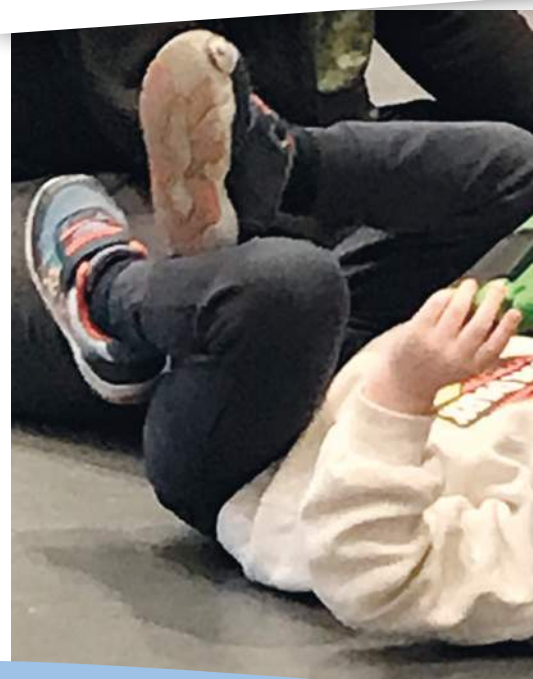

Familiew

Af Henning Jahn

Du er ikke alene er overskriften på Levs familieweekend for familier med et barn med udviklingshandicap. Det er hele familien, der kan deltage, altså både mor og far og alle deres børn. Det var anden gang, at arrangementet fandt sted og også denne gang på det super handicapvenlige Musholm Ferie- og Kursuscenter ved Korsør.

Hele forløbet er oplæg og diskussioner om det at være en familie til et barn

Weekend

med udviklingshandicap, og hvordan det påvirker familien som helhed og om relationer mellem søskende. I forløbet er også indlagt "fri" leg, så forældre og søskende kan gennemdrøfte mere alvorlige eller teoretiske emner. Den "frie leg" blev flot styret af nogle frivillige, der havde meldt sig.

Tilslutningen til familieweekenden var stor og mange fik meget med hjem.

Halbal

Af Henning Jahn

Omkring 200 mennesker var mødt frem til det årlige halbal arrangeret af Lev Slagelse/Sorø. I år var det muligt at gennemføre den store fest som et gratis arrangement.

Festen blev åbnet af "DJ Denner", der gav den fuld gas med kendte dansehits, og hurtigt var halgulvet fyldt af danseglade mennesker.

Det helt store højdepunkt var da "Gasboks" gik på scenen og fyrede den af med alle de kendte sange fra Gasolins og Kim Larsens store bagkatalog.

Ind imellem dans og sang blev der også tid til at spise hakkebøffer med løg, kartofler og brun sovs. Sikke en dag og sikke en fest!

Hold øje med Facebooksiden Lev Slagelse/Sorø, for vi dækker op til endnu et halbal i 2024.

Lev og Sjællandsfestivalen

Af Henning Jahn

Der er indgået et samarbejde mellem Lev Region Sjælland og Sjællandsfestivalen om en eventuel overtagelse af kaffeboden på festivalen. I første omgang skal frivillige fra Lev være føjel hos de mere erfarne frivillige hjælpere fra Sjællandsfestivalen, så de kan blive lært op til at varetage de mange opgaver, der er, ved at betjene deltagerne i Sjællandsfestivalen med en af de meget yndede drikke – nemlig kaffe.

Fra 2024 er det planen, at Lev i Region Sjælland helt skal stå for den populære kaffebod.

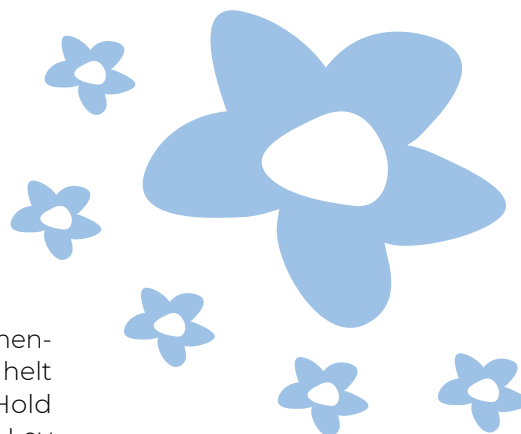
Hvis du ikke allerede har bestilt billetter eller set det meget flotte musikprogram for Sjællandsfestivalen, så klik ind på www.sjaellandsfestivalen.dk

Gratis biograftur

Af Henning Jahn

Traditionen tro blev der indbudt til gratis julebio i Victoria-biografen i Sorø op mod jul. Bag arrangementet stod Lev Slagelse-Sorø og Lev Ringsted. Ved forestillingen blev der også

budt på gratis juleguf. Arrangementet var totalt udsolgt og bliver helt sikkert gentaget her i 2023. Hold øje med vores Facebookside Lev Slagelse-Sorø!

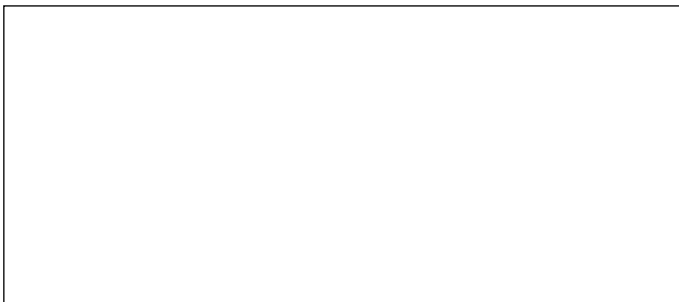
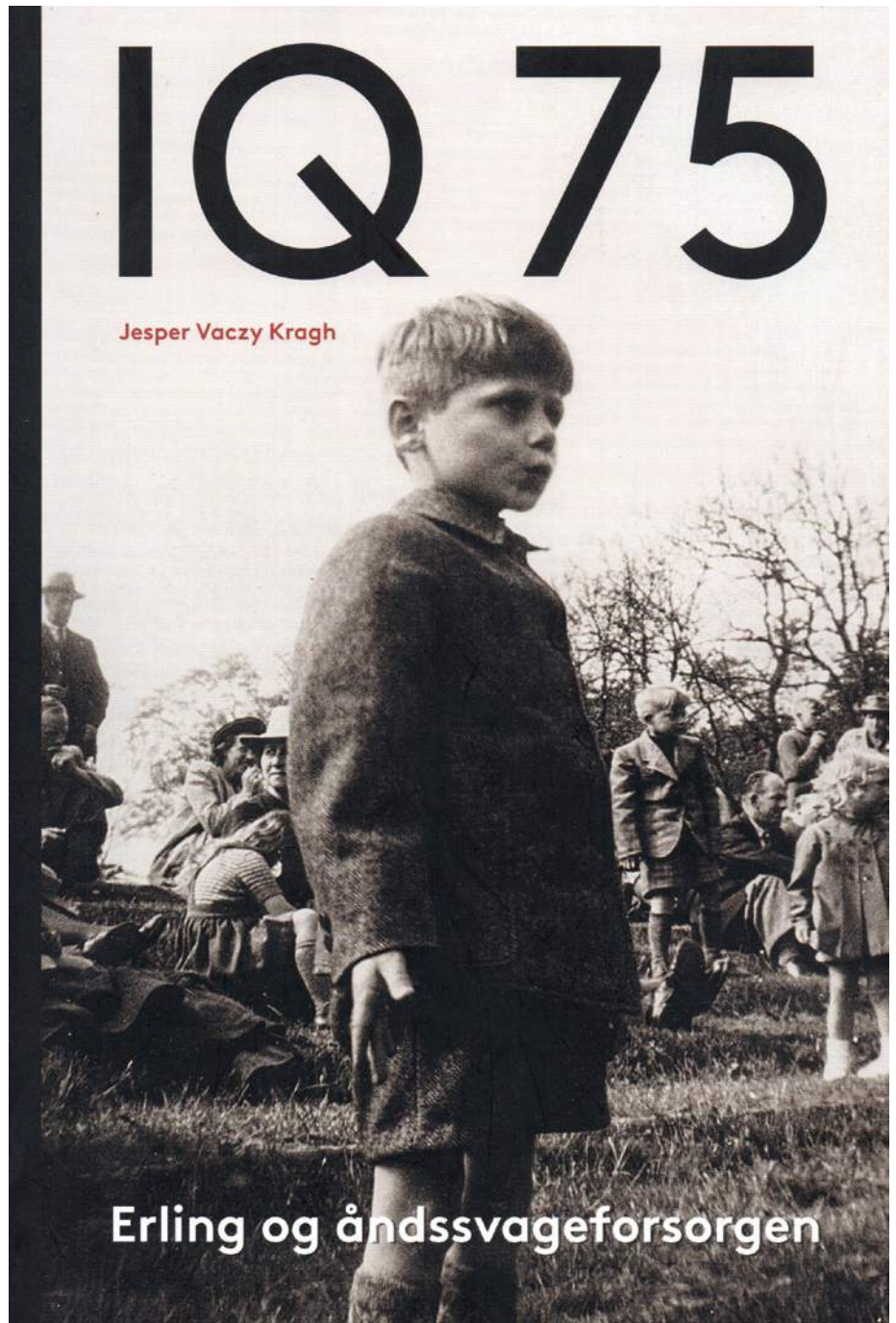
Årets historiske bog

Tillykke til Jesper Vaczy Kragh og Erling Frederiksen med den meget velfortjente pris!

Af Henning Jahn

IQ 75 – skrevet af Jesper Vaczy Kragh – er blevet kåret som årets historiske bog. I bogen beskriver Jesper Vaczy Kragh hele åndssvageforsorgens historie med udgangspunkt i historien om Erling Frederiksen, der i over 40 år var anbragt udenfor hjemmet og heraf mange år på den tidligere åndssvageanstalt Ebberødgård ved Birkerød.

Bogen er udgivet på Gads Forlag.

ServiceLOVEN 25 år

1. juni 1998 afløste Lov om social service (serviceLOVEN) bistandsLOVEN, der havde reguleret det sociale område siden 1976.

Af Bente Kermenoglou

Det er nu ved at være 25 år siden og tid til at kikke tilbage. I det efterfølgende sættes der fokus på intentioner i lovgivning og de ændringer, den nye lovgivning medførte. Der tages udgangspunkt i de særlige tiltag, der blev sat i værk i Vestsjællands Amt.

ServiceLOVEN

Ifølge bistandsLOVEN var det en amtskommunes opgave at sørge for det nødvendige antal institutioner til mennesker, der pga. et vidtgående fysisk eller psykisk handicap har et særligt behov for pleje og behandling. Med serviceLOVEN blev institutionsbegrebet ophævet for voksne, og der blev sat fokus på forebyggelse og den enkeltes behov.

Samtidig med serviceLOVEN blev Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsLOVEN) vedtaget. RetssikkerhedsLOVEN samlede og præciserede borgernes rettigheder og stillede krav til sagsbehandlingen på det sociale område.

De nye lovgivninger satte fokus på et stærkere brugerperspektiv og brugerindflydelse. Den individuelle sagsbehandling og rettigheder blev præciseret. I retssikkerhedsLOVEN var der ikke mange nye områder. De fleste ting stod i andre love, men blev ikke prioriteret i det daglige på det sociale område.

Hverdagsoplevelse fra botilbud i 1998:

Åge orienteres om ny lov, der giver samme rettigheder som alle andre borgere.

Svar: Så vil jeg ikke længere have faste spisetider.

Udviklingsprojekt Individere, Vestsjællands Amt

De ændrede perspektiver i serviceLOVEN krævede ændringer og udvikling af de konkrete tiltag på det tidligere

institutionsområde for voksne. Politikerne i Vestsjællands Amt besluttede, at der skulle laves et udviklingsprojekt med fokus på omsætning af den nye lovgivning til praksis. Udviklingsprojektet blev døbt INDIVIDERE.

Fokus var at

- videreudvikle boligtilbuddene med det formål at tilgodese intentionerne i den nye lovgivning
- sætte fokus på den ændrede rolle for beboere og personale.

Projektet havde udspring i hverdagspraksis og en bevist forandring i praksis. Der blev lavet projekter omkring de individuelle planer, brugernes rettigheder og udvikling af borgernes muligheder for indflydelse.

Individere oplever nogle af alle de udfordringer, som både borgere og medarbejdere stod i, i forbindelse med det ændrede perspektiv.

I forbindelse med udviklingsprojektet blev Individere til en person i et eventyr skrevet af deltagerne i udviklingsprojektet.

Lisbeth Bruus læser eventyr om Individere.

Under hele udviklingsforløbet blev der samlet udsagn og hverdagshistorie ind fra personale og borgere. Det er udsagn fra denne opsamling, der er brugt, i dette indlæg.

Projektet blev lavet i samarbejde med formidlingscenter Øst og psykolog Lisbeth Bruus.

Eventyret om Indi også kaldet Indidere:

Der var engang et menneske – et ganske almindeligt menneske, kunne man sige. Akkurat som du og jeg og mange andre med arme, ben, krop, og hvad der ellers hører til at være menneske.

Men når jeg nu vil fortælle eventyret om dette helt specielle menneske, er det, fordi han har lært mig så meget.

Fra starten hed han bare Indi – senere blev han kaldt Individer, fordi det helt specielle ved ham var, at han altid kom videre ned, videre ud, videre op, videre væk og videre ind end alle andre mennesker, som vi ellers kender.

Og da jeg kender ham så godt og har snakket med ham så mange gange gennem årene, vil jeg nu fortælle eventyret, som han fortalte mig det.

Fra begyndelsen var jeg en misforståelse...

Brugerindflydelse – rettigheder

I årene inden serviceLOVEN var pensionsreformen trådt i kraft. Beboerne fik nu pension udbetalt, og de skulle som alle andre betale for husleje, mad, tøj m.m. Tidligere havde beboerne kun selv fået lomme- og tøjpenge. Alt andet var en del af institutionstilbuddet.

Arbejdet med implementering af pensionsreformen havde sat gang i arbejdet med brugerindflydelse.

Karen (beboer) har fået udleveret en ny pengekasse med nøgle til sine penge. Karen siger, at hun da stadig vil have sine lommepenge udbetalt om lørdagen.

De nye præciseringer i både serviceLOVEN og retssikkerhedsLOVEN om brugerindflydelse var med til at æn

dre fokus på de helt basale rettigheder for mennesker, der har behov for hjælp og støtte. Der blev sat fokus på de grundlovssikrede rettigheder omkring boligens ukrænkelighed, ejendomsretten og den personlige frihed. Det var rettigheder, der fik en ny betydning, og der blev arbejdet med den reelle ligestilling med andre borgere i Danmark.

Både beboere og personale havde udfordringer med det nye.

Personale fortæller:

Jeg talte med Kirsten (beboer), om den ny Servicelov. Vi talte om, at hun nu ville være ligestillet med andre borgere i kommunen, og hun derfor skulle til at bestemme mere selv. Et par dage senere skulle Kirsten til begravelse, og jeg opfordrede hende til selv at vælge, hvilket tøj hun skulle have på. Kirsten blev meget gal over dette – banker sig selv i hovedet og råber, at vi heller aldrig vil hjælpe hende med noget.

Der skulle arbejdes med nye roller for både personale og beboere. Det var ikke mere personalet, der kunne bestemme, hvordan beboerne skulle leve det daglige liv. Personalet skulle stille deres viden og erfaring til rådighed for den enkelte borger – på borgerens præmisser. Hjælpen og støtten skal tilbydes på mange forskellige måder. Det handlede ikke mere om, at alle skulle de samme på den samme måde.

Egon er svær at få op om morgenen, og han er ofte morgensur. Efter at personalet har haft en temadag, prøver de nu at efterleve de nye regler og love. Egon bliver derfor vækket om morgenen og får tilbud om hjælp til badningen. Hvis han ikke benytter sig af dette og sover videre, må han vente til personalet igen har tid. Efter at Egon nogle dage har prøvet dette, står han selv op i rimelig tid og har ikke været "morgensur" som før.

Vejen fra klient til borger var i gang.

Bostedet holder den årlige sommerfest. Beboerne er med i for-

beredelserne. C finder ud af, at hans mor uden hans vidende er inviteret med. C bliver meget fortørnet, hidser sig op og siger: "Hvem har inviteret hende med? Svaret er, at forstanderen har inviteret alle forældre. C svarer meget rystet: "Ska' man finde sig i det?"

Fra klient til borger

Der blev arbejdet intenst med det ændrede fokus, og hvad forskellen på klient og borger er. Nedenstående er de væsentligste forskelligheder vist.

Klient

Når man sagde ja til et tilbud, sagde man ja til at "indpasse" sig det samlede tilbud og normen. Gruppetilbud.

*Eksempler: Ferie, mad, dagtilbud
Det var personalets mål for deres arbejdet, der blev lavet planer for.*

Borger

Individualisering.

*Rettigheder: Tildeling individuelt.
Livstruende før individet kan påtvinges hjælp eller omsorg. Planerne er borgerens mål for livet.*

Udfordringer er store for både personale og beboere. Selvom der er brugerindflydelse, og der er fokus på det individuelle og den enkeltes ønsker og behov, så er der fortsat mange organisatoriske og økonomiske begrænsninger.

Det er lørdag, og svømning i svømmehal står på programmet. Jette gider ikke at tage med til svømning, da hun har menstruation, og derfor alligevel ikke kan komme i vandet. Dette kan ikke lade sig gøre, da Jette ikke kan være alene hjemme, og der er ikke personale nok, så én evt. kunne blive hjemme sammen med hende.

Personalets rolle som den, der ved bedst, og har retten til at bestemme, er ikke nem at lægge fra sig. Det nye perspektiv som livshjælper og ikke som livsplanlægger skal der arbejdes med. Der er mange gamle normer og værdier, der kommer i spil.

Personale 1:

A får altså ikke lov til at sidde og spise ved sofabordet, når jeg er her.

Personale 2:

Det tror jeg ikke, vi kan gøre efter den nye lov.

Personale 1:

Nej, men det bliver noget værre rod, hvis alle 4 vælger at tage maden med på hver sit værelse, så sidder jeg i stuen og spiser for mig selv.

Nogle gange er der også andre end personalet, der gerne vil bestemme.

Ove står op, vasker sig og spiser morgenmad. Vil ikke barberes inden han skal på arbejde.

Ove går på arbejde. Dette gentager sig, og Ove er efterhånden langskægget.

Ove skal hjem på weekend. Da Ove kommer hjem fra weekend, siger forældrene, at de gerne ser Ove er barberet næste gang, han skal hjem.

Forventningerne til personalet kan også være store og pege i en anden retning end den brugerindflydelse, der arbejdes med.

En pædagog taler med en pårørende om den nye lov, og hvad den bringer med sig af forandring for den enkelte beboer.

Den pårørendes reaktion er: "Hvad er det for noget pjat".

I (pædagogerne) ved jo bedst, "hvad skal det til for."

Et liv i egen bolig – ophævelse af institutionsbegrebet

Med serviceloven skete der en væsentlig ændring. Institutionsbegrebet blev fjernet for voksne. Beboerne boede ikke mere på en institution, hvor de ikke havde egen bolig og ret til privatliv. Nu boede alle i deres egen bolig.

Det kunne være svært at forstå, da de fysiske rammer ofte var de samme institutionslignende rammer, hvor muligheden for eget værelse først var ved at være en mulighed for alle.

Retten til bolig og privatliv skulle nu stå sin prøve i hverdagen.

Udsagn fra beboer

"Jeg kan ikke fordrage, de roder i min skuffe, jeg kan ikke fordrage det".

Med serviceloven skete en opdeling mellem tilbud om service (personlig hjælp, omsorg og pleje) og boligen. I bistandsloven var der forskel på den ydelse, man fik, hvis man havde behov for hjælp, omsorg og pleje og boede i sin egen bolig og den ydelse, man fik, hvis man boede på en institution f.eks. plejehjem for ældre eller institution for handicappede.

Serviceloven sikrede lige rettigheder til hjælp uanset boform.

Individuelle planer

Efter serviceloven skulle der arbejdes med individuelle planer. Individere projektet arbejdede med at udvikle metoder for individuelle planer. Der var fokus på, at det blev den enkelte borgers plan og ikke en plan lavet af personalet, forældre eller kommunen. Der blev lavet projekter, hvor det var borgernes drømme for deres eget liv, der var i fokus.

Det var vigtigt ikke at afskære borgerne fra deres drømme og ønsker. Det var nemt at komme til at sige, at det var urealistisk, og at det ikke kunne lade sig gøre. Drømmeplanerne skulle sætte retning i livet – noget der kunne arbejdes i retning af på mange måder. Der var mange drømme, der ikke umiddelbart var realistiske – på samme måde, som når alle andre mennesker drømmer og har store planer. Måske vil vi gerne køre jorden rundt i en autocamper, men det er urealistisk. Måske kommer vi i den rigtige retning, når vi har en mulighed for en tur i campingvogn til Tyskland.

Der var bl.a. en borger, der drømte om at blive dykker. Det krævede, at han skulle kunne læse og bestå eksamener. Han startede på et dansk-kursus, men det var uden den store succes. Så fandt han ud af, at han kunne snorkle i svømmehallen og ønskede derfor at komme i svømmehallen, hvor han kunne svømme med snorkel. Drømmen satte retning, og det endte succesfuldt.

Opgaven for personalet var at støtte og hjælpe i den retning, den enkelte borger ønskede.

Individere projektet lavede en drejebog for arbejdet med den individuelle plan.

Konkrete bevillinger

Så var der den konkrete bevilling efter servicelovens § 110. Der skulle nu konkret tages stilling til hver enkelt borgers tildeling af personlig hjælp og pleje, praktiske opgaver i hjemmet, vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder, ledsagelse og udvikling af færdigheder. Tidligere var det en del af institutionstilbuddet.

Der blev udviklet et skema, som hver enkelt borger skulle inddrages i udfyldelse af. Det var vigtigt, at det var tydeligt, hvad borgeren ønskede hjælp og støtte til.

Fra et personalemøde:

Der er 10 min. til at gennemgå lovkrav om § 110 & § 111 (Individuel plan og konkrete bevillinger).

Personalet: Det er da let nok, giv mig 15 minutter, så skal jeg nok udfylde de skemaer!

Det var ikke kun borgere med aktivt sprog, der skulle være med til at udarbejde skemaet. Arbejdet med alternativ kommunikation, konkrete

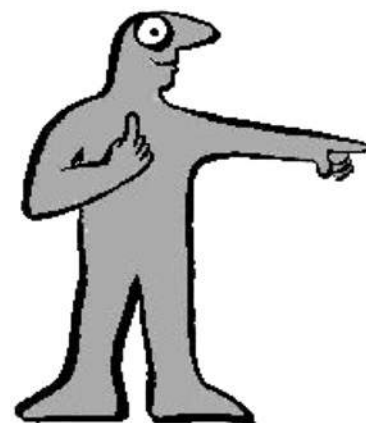
observationer m.m. blev et væsentligt redskab i arbejdet.

Med den nye lovgivning blev der sat fokus på, hvad det betød at søge om hjælp og støtte. Hvilke krav kunne der være til en ansøgning. Et eksempel var, når Peter hver dag kl. 13 kom med sin ridehjelme (gentagne gange). Var det så en ansøgning om hjælp til ridning.

Der er ingen formelle krav til en ansøgning. Selvom man ikke kan tale, læse og skrive, så har man ret til at ansøge – på sin helt egen måde.

25 år efter

Efter 25 år er der fortsat brug for at sætte fokus på brugerperspektivet og sikring af den enkeltes rettigheder. De intentioner, der lå i serviceloven og retssikkerhedsloven, kræver, at vi passer på med udvikling i retning af standardisering af tilbuddene. Det kan være rationelt og opleves styrbart at putte mennesker ned i standardiserede tilbud, men det giver ikke reel ligestilling for mennesker med behov for hjælp og støtte. Indflydelse på eget liv bliver nemt begrænset.

Individere

